

## بررسی امید و رضایت از زندگی بر اساس سبک زندگی اسلامی در میان مهدکودک شیراز

زهرا اردبیلی<sup>۱</sup>، مرتضی کشاورز<sup>۲</sup>

چکیده:

**هدف:** متغیرهای امید به زندگی و رضایت از زندگی ارتباط نزدیکی با سبک زندگی دارند. امید به زندگی تلفیقی از مولفه‌های چند بعدی است که جنبه شناختی دارد و بر آینده متمرکز است. از این رو، اهمیت بررسی این موضوع برای مربیان مهدکودک که نقش مهمی در شکل‌گیری شخصیت افراد جامعه دارند، دوچندان می‌شود. بنابراین، هدف این پژوهش حاضر شناسایی وجود رابطه احتمالی بین سبک زندگی اسلامی، رضایت از زندگی و امید به زندگی در میان مهدکودک است.

**روش:** روش تحقیق توصیفی از نوع همبستگی است. در راستای این هدف یک نمونه به اندازه ۷۰ نفر از ۶۰۰ نفری مربیان مهدکودک‌های شیراز استفاده و با روش رگرسیون آماری دو رابطه شامل میزان تأثیر سبک زندگی اسلامی بر رضایت از زندگی و میزان تأثیر سبک زندگی اسلامی بر امید به زندگی برآورد شد. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها، شامل ضریب همبستگی پیرسون و آزمون t است و هم چنین برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS استفاده شد.

**یافته‌ها:** نتایج نشان داد رابطه خطی بین متغیر سبک زندگی اسلامی با رضایت از زندگی تأیید ولی رابطه خطی بین سبک زندگی اسلامی و امید به زندگی تأیید نشد. همچنین رابطه غیرخطی بین متغیر سبک زندگی اسلامی با رضایت از زندگی و بین سبک زندگی اسلامی و امید به زندگی تأیید شد.

**نتیجه‌گیری:** با توجه به نتایج حاصل از پژوهش، مدیران و مسئولین آموزش و پرورش می‌توانند با تشکیل کارگاه آموزشی با موضوع «آموزش سبک زندگی اسلامی» برای قبل از ازدواج، امید و رضایت آن‌ها از زندگی را افزایش دهند.

**کلید واژه‌ها:** امید به زندگی، رضایت از زندگی، سبک زندگی اسلامی، مربیان مهدکودک.

پذیرش مقاله: ۱۴۰۴/۲/۲۱

دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۱۱/۱۴

<sup>۱</sup> - دانشجوی روانشناسی، گروه روانشناسی، واحد ارسنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، ارسنجان، ایران.

<sup>۲</sup> - استادیار، گروه معارف اسلامی، واحد ارسنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، ارسنجان، ایران (نویسنده مسئول).

### مقدمه

سبک زندگی شیوه‌ای نسبتاً ثابت است؛ این شیوه‌ها، حاصل زندگی دوران کودکی فرد است. سبک زندگی اسلامی، از آن جهت که «سبک» است، به رفتار می‌پردازد و با شناخت‌ها و عواطف ارتباط مستقیم ندارد، ولی از آن جهت که «اسلامی» است، نمی‌تواند بی‌ارتباط با عواطف و شناخت‌ها باشد. بر این اساس، در سبک زندگی اسلامی، رفتارهای فرد مورد سنجش قرار می‌گیرد؛ اما هر رفتاری که بخواهد مبنای اسلامی داشته باشد، باید حداقل‌هایی از شناخت‌ها و عواطف اسلامی را پشتوانه‌ی خود قرار دهد. مؤلفه‌های سبک زندگی اسلامی عبارتند از: اجتماعی، عبادی، روشنفکری منفی، نوع دوستی، لذت‌خواهی، کم‌همتی، دنیا‌خواهی، گنهکاری و ویژگی‌های درونی. آموزش و پرورش زیربنای توسعه اجتماعی، سیاسی و فرهنگی هر جامعه‌ای است. یکی از بارزترین خصوصیات عصر حاضر، تحولات شگرف و مداومی است، که در گستره علوم به چشم می‌خورد. این تغییرات در زمینه تعلیم و تربیت منجر به ایجاد دیدگاه‌ها و روش‌های نوینی گردیده است که نظام‌های آموزشی را به پرورش افراد مولد علم و تکنولوژی ترغیب می‌کند. بی‌تردید هیچ نظام آموزشی نمی‌تواند صد درصد به اهداف آموزشی خود برسد. ولی موفق بودن هر نظام آموزشی به نزدیک‌تر شدن هر چه بیشتر، به اهداف تعیین شده بستگی دارد. برای نزدیک‌تر شدن به اهداف آموزشی، می‌بایست عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی را شناخت و تاثیر آن را افزایش دهد. بررسی عوامل موثر بر پیشرفت و ترقی جوامع پیشرفته نشان می‌دهد، که همه این کشورها از آموزش و پرورش توانمند و کارآمد برخوردار بوده‌اند. یکی از آفت‌های آموزشی و پرورشی خانواده‌ها که هر ساله به میزان زیادی از امکانات، منابع و استعدادها بالقوه انسانی و اقتصادی را تلف می‌کند و تاثیر غیر قابل جبرانی را برجای می‌گذارد، پدیده افت تحصیلی است (بذرافشان، ۱۳۹۸). آموزش و پرورش به عنوان یک نظام آموزشی در هر جامعه‌ای با صرف هزینه فراوان تعلیم و تربیت فرزندان واجب‌التعلیم آن جامعه را به عهده دارد. انتظار می‌رود که محصولات نهایی این سازمان در آینده از کارآیی و بهره‌وری کافی برخوردار باشند. عوامل گوناگونی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان موثرند. امید به زندگی و رضایت از زندگی دو متغیر هستند، که تاثیر بسزایی در عملکرد مربیان مهد کودک دارند.

رضایت از زندگی لازمه یک زندگی مفید، موثر و رضایت بخش فردی است و شامل ارزیابی شناختی افراد از وضعیت زندگی خودشان است. در واقع رضایت از زندگی مفهومی کلی و ناشی

از نحوه ادراک شناختی عاطفی شخص از کل زندگی است. به همین دلیل افرادی با رضایت از زندگی بالا هیجان‌های مثبت بیشتری را تجربه کرده، از گذشته و آینده خود و دیگران رویدادهای مثبت بیشتری را به یاد آورده و از پیرامون خود ارزیابی مثبت تری دارند و آن‌ها را خوشایند توصیف می‌کنند. در حالی که افراد با رضایت پایین از زندگی خود، گذشته و آینده‌شان، دیگران و نیز رویدادها و موقعیت‌های زندگی خود را نامطلوب ارزیابی می‌کنند و هیجان‌های منفی مانند اضطراب و افسردگی بیشتری را تجربه می‌کنند. افراد متناسب با تفکراتی که دارند به زندگی خود پاسخ می‌دهند. امید به زندگی تلفیقی از مولفه‌های چند بعدی است، که ساختاری شناختی دارد و بر آینده متمرکز است. محققان به طور کلی پی برده‌اند، که افرادی که امید کمتری به آینده دارند و نشانه‌هایی مانند احساس به پایان رسیدن، بی‌هدفی و پوچی، ترس از طرد شدن بسیار زیاد است که این موضوع حاکی از کم بودن میزان امید در زندگی این قشر از جامعه است. وقتی نیروهای بیرونی ما را وادار می‌سازند به شیوه خاصی فکر، احساس، یا رفتار کنیم، خودمختار نیستیم یعنی رفتارمان را دیگران تعیین کرده‌اند.

سبک زندگی مجموعه‌ای از ارزش‌ها، شیوه‌های رفتاری، حالت‌ها و سلیقه‌هایی است که در کشور ما ریشه آن از دین مبین اسلام نشئت گرفته است. در پژوهش‌های زیادی به تأثیر سبک زندگی بر شاخص‌های مختلف روانشناسی پرداخته شده است، ولی در این پژوهش‌ها سبک زندگی اسلامی به طور خاص مورد توجه ویژه قرار نگرفته است. این در حالی است که این نوع سبک زندگی رایج‌ترین شیوه زندگی در جامعه مسلمان ایرانی است.

از طرفی تحقیقات روانشناسان نشان می‌دهد، که متغیرهای امید به زندگی و رضایت از زندگی ارتباط نزدیکی با سبک زندگی دارند. امید به زندگی یک شاخص آماری است که نشان می‌دهد متوسط طول عمر در یک جامعه چقدر است و یا به عبارت دیگر هر عضوی از آن جامعه چند سال می‌تواند توقع حیات داشته باشد. همچنین رضایت از زندگی یک ارزیابی کلی از کیفیت زندگی فرد بر طبق ملاک‌های انتخاب شده وی است. در حقیقت رضایت از زندگی یک ارزیابی قضاوتی-شناختی از زندگی شخصی می‌باشد.

با توجه به اهمیت موضوع و کمبود مطالعاتی در این حوزه، بررسی و مطالعه دقیق رابطه بین متغیرهای ملاک امید به زندگی و رضایت از زندگی با متغیر مستقل سبک زندگی اسلامی چالش

و مسئله مهمی است. اهمیت بررسی این موضوع برای مربیان مهدکودک که نقش مهمی در شکل‌گیری شخصیت افراد جامعه دارند، دوچندان می‌شود. بر این اساس و با توجه به خلأ مطالعاتی در این حوزه، پژوهش حاضر سعی در پاسخ به این سؤال دارد که «آیا می‌توان رابطه معناداری بین سبک زندگی اسلامی و امید و رضایت از زندگی در مربیان مهدکودک شهر شیراز یافت؟» در ادامه به بررسی پیشینه پژوهش می‌پردازیم.

یودین و ارشاد<sup>۱</sup>، (۲۰۲۲)، طی پژوهشی نشان دادند، که دینداری و رابطه استاد و شاگرد به تقویت احساسات مثبت کمک می‌کند. الیوت و مکدونالد<sup>۲</sup> (۲۰۲۱)، در پژوهشی به بررسی رابطه، امید بهزیستی روانشناختی و رضایت از زندگی پرداختند، نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد، که بین امید و رضایت از زندگی رابطه وجود دارد و نیز بین بهزیستی روانشناختی و رضایت از زندگی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد.

گلکاری و پورشافعی (۱۳۹۷)، نقش پیش‌بینی امید به زندگی در رضایت از زندگی زنان شاوویی شهر بیرجند را مطالعه کردند. محققان نشان دادند که مؤلفه‌های امید، روابط خانوادگی و اوقات فراغت پیش‌بینی‌کننده معنادار رضایت از زندگی زنان شاوویی هستند. هم‌چنین دریافتند، که امید به زندگی در زنان شاغل بیشتر از امید به زندگی در زنان خانه‌دار است، ولی تفاوت معنادار بین رضایت از زندگی زنان شاغل و خانه‌دار مشاهده نشد. جعفرزاده و حجتی (۱۳۹۶)، تحقیقی تحت عنوان تأثیر قصه‌های قرآنی بر عزت نفس کودکان پیش دبستانی گنبد کاووس انجام دادند. این مطالعه نیمه تجربی کلاسیک با پیش آزمون و پس آزمون با دو گروه مداخله و کنترل بر روی ۷۰ کودک پیش دبستانی شهرستان گنبد کاووس با روش نمونه‌گیری تصادفی انجام شد. در گروه آزمایش قصه قرآنی در طول هشت جلسه (هفته‌ای دو جلسه به مدت ۶۰ دقیقه) انجام شد. ابزار تحقیق پرسشنامه عزت نفس کوپراسمیت بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها توسط آزمون آماری تی مستقل انجام شد. در مقایسه ابعاد عزت نفس گروه آزمون و کنترل فقط در بعد عزت نفس خانودگی اختلاف معنی داری مشاهده شد. نتایج این مطالعه نشان داد قصه‌های قرآنی بر عزت نفس کودکان تأثیر معنی داری ندارد و فقط بر عزت نفس کودکان در بعد خانودگی مؤثر است.

<sup>۱</sup> . Uddin & Irshad

<sup>۲</sup> . Elliott, & Macdonald

آل یاسین و فریدونی (۱۳۹۵)، در پژوهشی با عنوان مقایسه مثبت نگری، امید به زندگی و رضایت از زندگی بین دانش آموزان دختر تک فرزندی و چند فرزندی پرداختند، نتایج این پژوهش نشان داد که میزان مثبت اندیشی رضایت از زندگی و امید به زندگی در دانش آموزان دختر در خانواده‌های چند فرزند بیش از خانواده‌های تک فرزند است. بنابر این بطور کلی با توجه به نتایج آماری بدست آمده از تحقیق می‌توان ابراز نمود که تنها بودن فرزندان در خانواده‌های تک فرزند امر مطلوبی نبوده چرا که در چنین خانواده‌هایی فرزندان از میزان مثبت اندیشی رضایت از زندگی و امید به زندگی کمتری برخوردارند.

طهماسبی و جعفری (۱۳۹۵)، در پژوهشی با عنوان اثر بخشی مثبت اندیشی بر افزایش عزت نفس و رضایت از زندگی پرداختند، نتایج تحلیل داده‌ها با استفاده از روش تحلیل کوواریانس نشان داد، که آموزش مؤلفه‌های مثبت اندیشی باعث افزایش عزت نفس و رضایت از زندگی گردیده است. ضمناً از پرسشنامه دموگرافیک جهت دریافت مشخصات، سن، جنس، رشته تحصیلی و سایر موارد دانشجویان استفاده شد. احمدی و رمضانی<sup>۱</sup>، نتایج نشان دادند، که بین امید و بهزیستی روان‌شناختی رابطه معنی داری وجود دارد، هم‌چنین نتایج رگرسیون گام به گام نشان داد، که امید و امید انگیزی می‌توانند بهزیستی روان‌شناختی را پیش بینی کنند. بنابر این می‌توان نتیجه گرفت، که برای ارتقای بهزیستی روان‌شناختی دانش‌آموزان باید به نوعی امید آن‌ها را افزایش داد.

امروزه نظام تعلیم و تربیت هر جامعه زیربنای توسعه اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی آن جامعه به شمار می‌رود. بررسی عوامل پیشرفت جوامع پیشرفته نشان می‌دهد، که همه این کشورها از آموزش و پرورش توانمند، موثر و کارآمد برخوردارند. نهاد آموزش و پرورش عهده دار ایجاد زمینه مناسب برای رشد و شکوفایی استعدادها و توانایی‌های افراد است. بدیهی است که رسیدن به این هدف مستلزم برنامه ریزی‌های وسیع، جامع و حساب شده با توجه به اهداف عمومی آموزش و پرورش هر جامعه است (کرمی، ۱۳۹۳؛ به نقل از حسام آبادی، ۱۳۸۸). روابطی که دانش آموزان با معلمان و همسالان خود در مدارس برقرار می‌کنند، نقش اساسی در اکتساب نگرش‌ها، باورها و ارزش‌های بنیادین اجتماعی دارد و درک دانش آموزان را از جامعه و محیطی که در آن قرار دارند، تحت تاثیر قرار می‌دهد. مهدکودک یکی از مهم ترین بافت‌های یادگیری مهارت‌های

<sup>۱</sup>. Ahmadi & Ramazani

ارتباطی است. در فرآیند آموزشی، ارتباط عبارت است، از برقراری رابطه بین دو فرد، دو موضوع، دو اندیشه یا بیشتر و به عبارت بهتر تفاهم و اشتراک فکر و اندیشه بین معلم و فراگیران و فردی که با هم ارتباط برقرار می‌کنند، می‌باشد (شعبانی، ۱۳۹۹). با توجه به اهمیت موضوع و کمبود مطالعاتی در این حوزه، بررسی و مطالعه دقیق رابطه بین متغیرهای ملاک امید به زندگی و رضایت از زندگی با متغیر مستقل سبک زندگی اسلامی چالش و مسئله مهمی است. اهمیت بررسی این موضوع برای مربیان مهدکودک که نقش مهمی در شکل‌گیری شخصیت افراد جامعه دارند، دوچندان می‌شود.

هم‌چنین از آنجایی که پژوهش‌های اندکی در رابطه با موضوع پژوهش حاضر صورت گرفته است، انجام چنین پژوهشی با هدف بررسی رابطه امید به زندگی و رضایت از زندگی با سبک زندگی اسلامی در مربیان مهدکودک شهر شیراز ضروری به نظر می‌رسد. بنابراین پژوهش حاضر علاوه بر توسعه و پیشرفت علم، آموزش و پرورش و دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان، روانشناسان تربیتی، معلمان و مسئولان آموزش و پرورش و خانواده‌ها و دانش‌آموزان می‌توانند از نتایج این پژوهش بهره ببرند.

### سؤالات تحقیق

۱) سبک زندگی اسلامی پیش‌بینی‌کننده امید به زندگی در مربیان مهدکودک شهر شیراز است.

۲) سبک زندگی اسلامی پیش‌بینی‌کننده رضایت از زندگی در مربیان مهدکودک شهر شیراز است.

### روش تحقیق

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی است. در طرح‌های همبستگی هدف پژوهشگر بررسی رابطه بین متغیرها می‌باشد. جامعه آماری شامل مربیان مهدکودک شهر شیراز به تعداد ۶۰۰ نفر می‌باشد. حجم نمونه شامل تعدادی از مربیان مهدکودک در شهر شیراز بودند، که طبق جدول کرجسی و مورگان متناسب با حجم جامعه تعداد ۷۰ نفر به عنوان نمونه و به صورت در دسترس انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری شامل موارد زیر بود.

پرسشنامه رضایت از زندگی: این مقیاس توسط دینر و همکاران در سال ۱۹۸۵ تهیه گردید. مقیاس ۵ ماده‌ای که رضایت کلی فرد از زندگی‌اش را مورد سنجش قرار می‌دهد. هر گزاره دارای هفت

گزینه از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم می‌باشد. مقیاس لیکرت از عدد ۱ تا ۷ شماره گذاری می‌شود به طوری که دامنه احتمالی نمره ها روی پرسش نامه از رضایت پائین تا ۳۵ رضایت بالا متغیر خواهد بود. مقیاس رضایت از زندگی جنبه مثبت تجارب افراد را به جای تمرکز بر هیجانات منفی اندازه گیری می‌کند. این مقیاس در ابتدا شامل ۴۸ سوال بود که بعد از تحلیل عاملی به ۱۰ سوال کاهش یافت و به خاطر شباهت معنایی بین ۱۰ سوال نسخه نهایی به ۵ سوال تبدیل شد. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۸۷ می‌باشد (دینر و همکاران، ۱۹۸۵).

پرسشنامه امید به زندگی: این پرسشنامه توسط میلر و پاورز در سال (۱۹۸۸)، ساخته شد و از معروف ترین ابزارها برای سنجش امید به زندگی محسوب می‌شود. پرسشنامه اولیه دارای ۴۰ سوال بوده است که در نسخه های بعدی به ۴۸ سوال افزایش می‌یابد. این پرسشنامه در طیف لیکرت از بسیار مخالفم (نمره ۱) تا بسیار موافقم (نمره ۵) شماره گذاری می‌شود. حداقل نمره هر فرد ۴۸ و حداکثر آن ۲۴۰ است و هر چه فرد نمره بیشتری بگیرد دارای امید بیشتری می‌باشد. میلر و پاورز (۱۹۸۸) برای تعیین روایی این پرسشنامه از نمره پرسش ملاک استفاده کرده اند که نمره کل پرسشنامه با نمره پرسش ملاک همبسته و مشخص شد، که بین این دو مولفه رابطه مثبت وجود دارد ( $r = 0.61$ ) و  $p \leq 0.001$  و پایایی این پرسشنامه ۰/۹۲ به دست آمد. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۹۲ می‌باشد (میلر و پاورز، ۱۹۸۸).

پرسشنامه سبک زندگی اسلامی: این پرسشنامه در سال ۱۳۹۲ توسط محمد کاویانی طراحی گردید. پرسشنامه دارای ۷۸ سؤال و زیر مقیاس های «روشنفکری منفی، ویژگی های درونی، عبادی، دنیا خواهی، اجتماعی، گنه کاری، نوع دوستی، لذت خواهی، کم همتی، ناشناخته» است. ضریب پایایی در این پرسشنامه ۰/۷۱ است. دامنه ی ضرایب پایایی بین ۰/۳۲۶ و ۰/۷۴۷ است که قابل قبول است. آلفای کرونباخ برای هر یک از زیر مقیاس ها به این شکل است: روشنفکری منفی (۰/۷۴۷)، ویژگی های درونی (۰/۵۷۲)، عبادی (۰/۶۸۱)، دنیا خواهی (۰/۶۴۱)، اجتماعی (۰/۵۵۰)، گنه کاری (۰/۳۲۶)، نوع دوستی (۰/۶۶۴)، لذت خواهی (۰/۴۹۲) و کم همتی (۰/۶۰۴). برای بررسی روایی سازه، ساختار عاملی آزمون سبک زندگی اسلامی از تحلیل عاملی اکتشافی با روش تحلیلی مؤلفه های اصلی و با چرخشی ابلیمین بر روی داده ها انجام شد، بدین علت از چرخش ابلیمین استفاده شد که عوامل باهم همبسته هستند (کاویانی، ۱۳۹۲). در صورتی که عوامل همبسته باشند گفته

می شود، که مایل هستند (فرگوسن و تاکانه، ۱۹۸۹، ترجمه دلاور، ۱۴۰۱). برای اطمینان از اینکه حجم نمونه ی انتخاب شده برای انجام تحلیل عاملی کافی بوده است، ابتدا آزمون کفایت حجم نمونه گیری «کیزر - مایرز، اولکین» که به اختصار KMO گفته می شود انجام شد. KMO میان ۰/۹ تا ۱ را عالی و میان ۰/۸ تا ۰/۹ را خوب و میان ۰/۷ تا ۰/۸ را مناسب گزارش می دهد. در این پرسشنامه KMO برابر است با ۰/۷۳۷ که نشانگر کفایت حجم نمونه انتخاب شده است. همبستگی میان پرسش های آزمون سبک زندگی، زیربنای تحلیل عوامل است و در صورت نبود همبستگی میان متغیرها، دلیلی برای تبیین مدل عاملی وجود ندارد. برای اینکه مشخص شود که همبستگی میان متغیرهای آزمون در جامعه برابر صفر نیست، از آزمون کرویت بارتلت استفاده شد (مولوی، ۱۳۸۶). در پاسخنامه برای هر سؤال از ۱ تا ۴ نمره در نظر گرفته شده است؛ نمره های واقعی سؤال ها یکسان نیست، بلکه ضریب های ۱ تا ۴ دارند. گزینه های پاسخگویی به سؤال های پرسشنامه، بر اساسی مقیاس لیکرته «خیلی کم (۰ تا ۲۵٪)، کم (۲۶٪ تا ۵۰٪)، زیاد (۵۱٪ تا ۷۵٪)، خیلی زیاد (۷۶٪ تا ۱۰۰٪)» است. پس از نمره گذاری هر سؤال، نمره ی کل پرسشنامه به دست می آید. روش تجزیه و تحلیل داده ها، شامل ضریب همبستگی پیرسون و آزمون t است و هم چنین برای تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS استفاده شد و سطح معنی داری قابل قبول برای شاخص های آماری ۰/۰۵  $p \leq$  در نظر گرفته شد.

### یافته ها

آمارهای توصیفی شامل: میانگین، میانه، حداکثر و حداقل متغیرها طی جدول (۱) ارائه شده است.

جدول ۱. شاخص های آماری

| متغیر         | اندازه نمونه | میانگین | انحراف معیار |
|---------------|--------------|---------|--------------|
| نام           |              |         |              |
| سن            | ۷۰           | ۸/۱     | ۰/۷۶         |
| تحصیلات       | ۷۰           | ۱/۹     | ۱/۰۲         |
| روابط زناشویی | ۷۰           | ۳۸/۸    | ۶/۴          |
| صمیمیت جنسی   | ۷۰           | ۷۵/۲    | ۵/۴          |
| رضایت جنسی    | ۷۰           | ۷۱/۴    | ۱۱/۱         |

برای آزمون سؤالات مدل از رگرسیون خطی و رگرسیون لگاریتمی استفاده شده است. همان‌طور که می‌دانیم استفاده از روش‌های آمار پارامتریک لازمه‌اش نرمال بودن داده‌های مربوط به متغیرهاست. نتایج آزمون نرمال بودن در ادامه ارائه شده است. نتایج آزمون نرمال بودن با روش کولموگروف-اسمیرنوف و شاپیرو-ویلک طی جدول (۲) ارائه شده است.

جدول ۲. آزمون‌های نرمالیتیو

| متغیر            | کولموگروف-اسمیرنوف |            |              | شاپیرو-ویلک |            |              |
|------------------|--------------------|------------|--------------|-------------|------------|--------------|
|                  | آماره              | درجه آزادی | سطح معناداری | آماره       | درجه آزادی | سطح معناداری |
| سبک زندگی اسلامی | ۰/۰۴۸              | ۶۹         | ۰/۲۰۰*       | ۰/۹۹۰       | ۶۹         | ۰/۸۳۸        |
| رضایت از زندگی   | ۰/۱۱۵              | ۶۹         | ۰/۲۲۴        | ۰/۹۷۲       | ۶۹         | ۰/۱۲۶        |
| امید به زندگی    | ۰/۱۴۵              | ۶۹         | ۰/۰۰۱        | ۰/۸۹۶       | ۶۹         | ۰/۰۰۰        |

همان‌طور که از نتایج ارائه شده پیداست، همه متغیرها به جز متغیر امید به زندگی نرمال هستند و امید به زندگی چون سطح معناداری آن ۰/۰۰۰ است، نرمال نیست؛ که برای رفع این مشکل متغیر فوق استاندارد شده است. چندین روش کشف نرمال بودن وجود دارد که در ادامه از روش کشیدگی و چولگی منحنی‌های مربوطه استفاده شده و نتایج ارائه شده است.

کلاین (۲۰۱۶)، معتقد است، اگر توزیع فراوانی داده‌ها با شاخص چولگی بین مثبت و منفی ۳ و کشیدگی بین مثبت و منفی ۵ باشد، توزیع نرمال است. مطابق با شرط لازم کلاین کلیه مقادیر چولگی و کشیدگی متغیرهای این پژوهش در بازه مجاز قرار گرفته‌اند، پس شرط لازم برای نرمال بودن توزیع داده‌ها برقرار است و می‌توان از آزمون‌های پارامتریک استفاده کرد.

جهت آزمون همسانی واریانس‌های جزء اخلاص از سه روش ۱- لوین ۲- آزمون همسانی وایت ۳- نیووست استاندارد استفاده شده است. بر اساس نتایج آزمون لوین، داده‌ها دارای واریانس ناهمسان

نمی‌باشند و یا به عبارت دیگر نشانه‌هایی از ناهمسانی واریانس‌ها مشاهده نشده است. پس دومین شرط استفاده از رگرسیون نیز اینجا برقرار است.

طبق نتایج حاصل از آزمون لوین متغیرهای مورد مطالعه همسان نیستند، که برای رفع این مشکل در نرم‌افزار EViews با معیار وایت ناهمسانی شناسایی و برطرف می‌شود. برای کشف و حذف ناهمسانی واریانس از آزمون نیووست نیز استفاده می‌شود، که در قسمت برآورد ضریب رگرسیون ارائه شده است، این آماره در صورت وجود ناهمسانی واریانس را حذف و سپس ضرایب را برآورد می‌کند. در صورتی که بین متغیرهای مستقل هم خطی وجود داشته باشد، رگرسیون قادر نخواهد بود تا اثر هر کدام از متغیرهای مستقل و وابسته را جدا کند. چون در این تحقیق فقط یک متغیر مستقل وجود دارد لذا همخطی مفهومی ندارد. ضرایب همبستگی بین متغیرهای مدل برآورد شده است. برای آزمون سؤال وجود رابطه بین متغیرهای، سبک زندگی اسلامی، امید به زندگی و رضایت از زندگی از رگرسیون خطی و رگرسیون لگاریتمی استفاده شده است. رگرسیون خطی و رگرسیون غیرخطی و لگاریتمی که در ادامه تشریح شده‌اند.

برای آزمون سؤالات مدل ابتدا از روش رگرسیون خطی استفاده شده و سپس رگرسیون غیرخطی و در نهایت نتایج باهم مقایسه شده‌اند. نتایج در ادامه ارائه شده است.

جدول ۳. نتایج خروجی رگرسیون خطی

| متغیر                | ضریب   | انحراف معیار              | آماره $t$ | سطح معناداری |
|----------------------|--------|---------------------------|-----------|--------------|
| عرض از مبدأ*         | ۵/۶۱   | ۴/۰۸                      | ۱/۳۷      | ۰/۱۷         |
| سبک زندگی اسلامی     | ۰/۰۲۳  | ۰/۰۰۹                     | ۲/۵۶      | ۰/۰۱         |
| ضریب تعیین           | ۰/۰۷۸  | میانگین متغیر وابسته      |           | ۱۵/۹۴        |
| ضریب تعیین تعدیل شده | ۰/۰۶۴  | انحراف معیار متغیر وابسته |           | ۴/۰۴         |
| انحراف معیار رگرسیون | ۳/۹۱   | معیار آکائیک <sup>۱</sup> |           | ۵/۵۹         |
| جمع مربعات پسمانده   | ۱۰۲۴   | معیار شوارتز <sup>۲</sup> |           | ۵/۶۵         |
| آماره درستیابی       | -۱۹۰/۹ | آماره $F$                 |           | ۵/۶۹         |
| دوربین واتسون        | ۱/۵۸   | سطح معناداری مدل          |           | ۰/۰۱۹        |

\* شامل همه عوامل موثر بر متغیر وابسته بجز متغیرهای مستقل مدل

همان‌طور که پیداست، ضریب متغیر سبک زندگی اسلامی، برابر با ۰/۰۲۳ و مثبت و معنادار است، به این معنا که یک رابطه مثبت بین سبک زندگی اسلامی و امید به زندگی وجود دارد، به عبارتی دیگر کسانی که سبک زندگی اسلامی را بیشتر رعایت می‌کنند به زندگی خود امید بیشتری دارند و زندگی برایشان شیرین تر است و برعکس کسانی که سبک زندگی اسلامی را کمتر رعایت می‌کنند به زندگی خود امید کمتری دارند و زندگی برایشان شیرین نیست. پس سؤال اول با روش رگرسیون خطی تأیید می‌شود.

در راستای بررسی آزمون سبک زندگی اسلامی پیش‌بینی کننده امید به زندگی می‌باشد، شاخص‌های آکائیک و شوارتز در حد مطلوب می‌باشند، آماره  $F$  نیز معناداری کل مدل را نشان می‌دهد که بیانگر معنادار بودن کل مدل در سطح یک صدم است. آماره حداکثر درست نمایی نیز منفی ۱۹۰/۹- است. ضریب تعیین تعدیل شده حدود ۱۷ درصد است. به این معنا که متغیرهای مستقل ۰/۰۶۴ است، پس متغیر امید به زندگی اسلامی ۰/۰۶۴ از تغییرات متغیر وابسته را تبیین می‌کند، بقیه

مربوط به متغیرهایی است که بر رضایت از زندگی مؤثر است ولی در اینجا وارد مدل نشده‌اند، معیارهای آکائیک و شوارتز و شاخص لگاریتم، درست نمایی همه در حد معمول می‌باشند. دوربین واتسون که در اینجا نیاز نداریم و هرچند که در محدوده مشکل دار نیست، ولی چون داده‌های ما مقطعی است، مشکلی ایجاد نمی‌کند برای داده‌های سری زمانی آمار دوربین واتسون بسیار حائز اهمیت است و بسته به تعداد داده‌ها معمولاً باید بین ۱/۷ تا ۲/۴ باشد. آزمون سؤال اول تحقیق با مدل رگرسیون لگاریتمی: برای آزمون سؤال اول «سبک زندگی اسلامی پیش‌بینی کننده امید به زندگی است.» متغیرهای مدل به صورت لگاریتمی وارد شده‌اند و نتایج طی جدول (۴) ارائه شده است.

جدول ۴. نتایج خروجی رگرسیون لگاریتمی در متغیرهای مستقل

| متغیر                    | ضریب      | انحراف معیار              | آماره $t$ | سطح معناداری |
|--------------------------|-----------|---------------------------|-----------|--------------|
| عرض از مبدأ              | -۱/۸۰۸۱۵۰ | ۱/۸۷۴۴۱۶                  | -۰/۹۶۴۶۴۷ | ۰/۳۳۸۲       |
| لگاریتم سبک زندگی اسلامی | ۰/۷۴۵۶۹۳  | ۰/۳۰۷۸۶۷                  | ۲/۴۲۲۱۲۴  | ۰/۰۱۸۱       |
| ضریب تعیین               | ۰/۰۸      | میانگین متغیر وابسته      | ۲/۷۳      |              |
| ضریب تعیین تعدیل شده     | ۰/۰۷      | انحراف معیار متغیر وابسته | ۰/۲۹      |              |
| انحراف معیار رگرسیون     | ۰/۲۸      | معیار آکائیک              | ۰/۳۴      |              |
| جمع مربعات پسمانده       | ۵/۳۸      | معیار شوارتز              | ۰/۴۱      |              |
| آماره درست‌نمایی         | -۹/۸۹     | آماره $F$                 | ۵/۸۷      |              |
| دوربین واتسون            | ۱/۵۲      | سطح معناداری مدل          | ۰/۰۲      |              |

طبق نتایج، نیز متغیر سبک زندگی اسلامی دارای علامت مثبت و معنادار بوده به این مفهوم که متغیر مذکور بر امید به زندگی تأثیر معنادار دارد و به این روش نیز سؤال اول تأیید می‌شود. چون معیار آکائیک و شوارتز از همان معیار کوچک‌تر است، بنابراین مدل لگاریتمی بر مدل خطی برتری دارد. سؤال دوم «سبک زندگی اسلامی پیش‌بینی کننده رضایت از زندگی است.»

آزمون وجود رابطه خطی: برای آزمون سؤالات مدل ابتدا از روش رگرسیون خطی استفاده شده است و سپس رگرسیون غیرخطی و در نهایت نتایج باهم مقایسه شده‌اند. نتایج طی جدول (۵) ارائه شده است. در جدول مذکور متغیر رضایت از زندگی به عنوان متغیر وابسته و متغیر سبک زندگی اسلامی به عنوان متغیر مستقل وارد مدل شده است.

جدول ۵. نتایج خروجی رگرسیون خطی

| متغیر                | ضریب    | انحراف معیار              | آماره $t$ | سطح معناداری |
|----------------------|---------|---------------------------|-----------|--------------|
| عرض از مبدأ          | ۱۲۲/۳۶  | ۳۰/۶۵                     | ۳/۹۹      | ۰/۰۰         |
| سبک زندگی اسلامی     | ۰/۱۷    | ۰/۰۷                      | ۲/۴۶      | ۰/۰۲         |
| ضریب تعیین           | ۰/۰۸    | میانگین متغیر وابسته      |           | ۱۹۵/۴۸       |
| ضریب تعیین تعدیل شده | ۰/۰۷    | انحراف معیار متغیر وابسته |           | ۲۷/۶۹        |
| انحراف معیار رگرسیون | ۲۶/۷۰   | معیار آکائیک              |           | ۹/۴۴         |
| جمع مربعات پسمانده   | ۴۷۷۲/۱۶ | معیار شوارتز              |           | ۹/۵۰         |
| آماره درست‌نمایی     | -۳۲۳/۵۴ | آماره $F$                 |           | ۶/۱۲         |
| دوربین واتسون        | ۱/۹۸    | سطح معناداری مدل          |           | ۰/۰۲         |

همان‌طور که پیداست، ضریب متغیر سبک زندگی اسلامی برابر با ۰,۰۱۷ و مثبت و معنادار است، به این معنا که یک رابطه مثبت بین سبک زندگی اسلامی و رضایت از زندگی وجود دارد، به عبارتی دیگر کسانی که سبک زندگی اسلامی را بیشتر رعایت می‌کنند، رضایت از زندگی بیشتری دارند و برعکس کسانی که سبک زندگی اسلامی را کمتر رعایت می‌کنند، رضایت از زندگی کمتری دارند. پس سؤال دوم با روش رگرسیون خطی تایید می‌شود.

چون هدف آزمون سؤال «سبک زندگی اسلامی پیش‌بینی کننده رضایت از زندگی است». می‌باشد، شاخص‌های آکائیک و شوارتز در حد مطلوب می‌باشند، آماره  $F$  نیز معناداری کل مدل را نشان می‌دهد، که بیانگر معنادار بودن کل مدل در سطح یک‌صدم است. آماره حداکثر درست‌نمایی نیز منفی -۳۲۳/۵۴ است. ضریب تعیین تعدیل شده حدود ۷ درصد است. به این معنا که متغیر سبک زندگی اسلامی ۰/۰۷ از تغییرات متغیر وابسته را تبیین می‌کند، بقیه مربوط به متغیرهایی است، که بر

رضایت از زندگی مؤثر است، ولی در اینجا وارد مدل نشده‌اند، معیارهای آکائیک شوارتز و شاخص لگاریتم، درست نمایی همه در حد معمول می‌باشند.

برای آزمون سؤال اول «سبک زندگی اسلامی پیش‌بینی کننده رضایت از زندگی است». متغیرهای مدل به صورت لگاریتمی وارد شده‌اند و نتایج طی جدول (۶) ارائه شده است.

جدول ۶. نتایج خروجی رگرسیون لگاریتمی در متغیرهای مستقل

| متغیر                    | ضریب     | انحراف معیار              | آماره $t$ | سطح معناداری |
|--------------------------|----------|---------------------------|-----------|--------------|
| عرض از مبدأ              | ۲/۷۹۳۹۳۰ | ۱/۰۲۷۵۰۳                  | ۲/۷۱۹۱۴۵  | ۰/۰۰۸۳       |
| لگاریتم سبک زندگی اسلامی | ۰/۴۰۵۷۳۶ | ۰/۱۶۸۷۶۴                  | ۲/۴۰۴۱۶۰  | ۰/۰۱۹۰       |
| ضریب تعیین               | ۰/۰۷۹۴۱۷ | میانگین متغیر وابسته      | ۵/۲۶۳۸۰۳  |              |
| ضریب تعیین تعدیل شده     | ۰/۰۶۵۶۷۷ | انحراف معیار متغیر وابسته | ۰/۱۶۰۷۲۰  |              |
| انحراف معیار رگرسیون     | ۰/۱۵۵۳۵۳ | معیار اکائیک              | -۰/۸۵۷۶۸۲ |              |
| جمع مربعات پسمانده       | ۱/۶۱۷۰۰۶ | معیار شوارتز              | -۰/۷۹۲۹۲۶ |              |
| آماره درست‌نمایی         | ۳۱/۵۹۰۰۴ | آماره $F$                 | ۵/۷۷۹۹۸۶  |              |
| دوربین واتسون            | ۲/۰۲۹۹۳۶ | سطح معناداری مدل          | ۰/۰۱۸۹۸۲  |              |

طبق نتایج نیز متغیر سبک زندگی اسلامی دارای علامت مثبت و معنادار بوده به این مفهوم که متغیر مذکور بر رضایت از زندگی تأثیر معنادار دارد و به این روش نیز سؤال دوم تأیید می‌شود. چون معیار آکائیک و شوارتز از همان معیار کوچک‌تر است، بنابراین مدل لگاریتمی بر خطی برتری دارد.

### بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر پیش‌بینی امید به زندگی و رضایت از زندگی بر اساس سبک زندگی اسلامی است. بر اساس نتایج حاصل از سؤال اول پژوهش، سبک زندگی که نسبتاً ثابت است؛ حاصل زندگی دوران کودکی فرد است. که به رفتار می‌پردازد و با شناخت‌ها و عواطف ارتباط مستقیم ندارد، ولی چون که «اسلامی» است، نمی‌تواند بی‌ارتباط با عواطف و شناخت‌ها باشد. مؤلفه‌های سبک زندگی اسلامی عبارتند از: اجتماعی، عبادی، روشنفکری منفی، نوع دوستی، لذت خواهی،

کم همتی، دنیا خواهی، گنهکاری و ویژگی‌های درونی. رضایت از زندگی به معنای یک زندگی مفید و رضایت بخش فردی است که شامل ارزیابی افراد از وضعیت زندگی خودشان است. که ناشی از نحوه ادراک شناختی عاطفی شخص از کل زندگی است. به همین دلیل افرادی با رضایت از زندگی بالا هیجان‌های مثبت بیشتری را تجربه کرده، از گذشته و آینده خود و دیگران رویدادهای مثبت بیشتری را به یاد آورده و از پیرامون خود ارزیابی مثبت‌تری دارند و آن‌ها را خوشایند توصیف می‌کنند. در حالی که افراد با رضایت پایین از زندگی گذشته و آیندشان، دیگران و نیز رویدادها و موقعیت‌های زندگی خود را نامطلوب ارزیابی می‌کنند و هیجان‌های منفی مانند اضطراب و افسردگی بیشتری را تجربه می‌کنند. از طرف دیگر سبک زندگی اسلامی شامل مولفه‌های عبادی، روشنفکری، نوع دوستی، لذت خواهی، کم همتی، دنیا خواهی، گنه کاری و ویژگی‌های درونی بر رضایت از زندگی اثر دارد، چون به عنوان مثال طبق مولفه عبادی شخصی که بیشتر عبادت می‌کند هیجان‌های منفی او کاهش خواهد یافت، یا ادراک این فرد از جهان رشد کرده و نسبت به آینده خوشبین‌تر خواهد شد. سایر مولفه‌های سبک زندگی اسلامی نیز مانند (نوع دوستی، لذت خواهی، کم همتی، دنیا خواهی، گنه کاری و ویژگی‌های درونی) می‌توانند بر زندگی و رضایت از زندگی فرد اثر گذار باشند. یافته‌های این تحقیق با یافته‌های زارع و همکاران (۱۳۹۳)، طهماسبی و جعفری (۱۳۹۵)، پورسردار و همکاران (۱۳۹۲)، مک لارن و همکاران، (۲۰۱۹) و عباسی و همکاران (۲۰۱۷)، همسو است و تحقیقی غیر همسو با این مورد شناسایی نشد.

در راستای بررسی و تبیین سؤال دوم پژوهش: امید به زندگی تلفیقی از مولفه‌های چند بعدی است، که جنبه شناختی دارد و بر آینده متمرکز است. افرادی که امید کمتری به آینده دارند و نشانه‌هایی مانند احساس به پایان رسیدن، بی هدفی و پوچی، ترس از طرد شدن بسیار زیاد است، که این موضوعات باعث کم بودن میزان امید در زندگی این قشر از جامعه می‌شود. سبک زندگی از دیدگاه اسلام، نیز که اساس آن، معیار رفتار مبتنی بر اسلام و آموزه‌های اسلامی، خدا محوری و حاکمیت ارزش‌های اسلامی در زندگی است. پس با نگاهی بر مولفه‌های سبک زندگی اسلامی مشخص است، که این مولفه‌ها بر امید به زندگی موثر است، به عنوان نمونه فردی که سبک زندگی اسلامی را رعایت نماید امید به زندگی بالاتری دارد چون علاوه بر اینکه احساس به پایان رسیدن، بی هدفی و پوچی، ترس از طرد شدن را ندارد، بلکه احساس، نوع دوستی، گنهکاری و ویژگی‌های درونی

وی بر امید به زندگی وی اثر دارد. یافته‌های این تحقیق با یافته‌های، طهماسبی و جعفری (۱۳۹۵)، پورسردار و همکاران (۱۳۹۳)، همسو است و تحقیقی غیر همسو با این مورد شناسایی نشد. با توجه به نتایج پیشنهاد می‌شود، مسئولین با تشکیل کارگاه آموزشی با موضوع «آموزش سبک زندگی اسلامی» برای قبل از ازدواج، امید و رضایت آن‌ها از زندگی را افزایش دهند. پیشنهاد می‌شود، بروشورهایی حاوی آموزش سبک زندگی اسلامی تهیه و در اختیار خانوارها خصوصاً افرادی که در حال ازدواج هستند، قرار داده تا به این وسیله امید و رضایت آن‌ها از زندگی را افزایش دهند. و در نهایت سبک زندگی اسلامی در مدارس و دانشگاه‌ها آموزش داده شود.

### منابع

افشانی، سید علیرضا؛ رسولی نژاد، سید پوریا؛ کاویانی، محمد و سمیعی، حمیدرضا. (۱۳۹۳). بررسی رابطه سبک زندگی اسلامی و اجتماعی مردم شهریزد. **دو فصلنامه مطالعات اسلامی و روانشناسی**، ۸(۱۴): ۸۳-۱۰۳.

آل یاسین، زهرا. (۱۳۹۵). **مقایسه مثبت نگری، امید به زندگی و رضایت از زندگی بین دانش-آموزان دختر تک فرزندی و چند فرزندی**. کنفرانس جهانی روانشناسی و علوم تربیتی، حقوق و علوم اجتماعی در آغاز هزاره سوم.

بذرافشان مرتضی، سامانی سحر. (۱۳۹۸). عوامل موثر بر توسعه گردشگری کشاورزی مورد مطالعه: شهرستان جهرم. **مطالعات مدیریت گردشگری**. ۱۴(۴۷): ۲۲۰-۱۹۳.

بلقیس و رشیدی، داریوش و حسام آبادی، کریم و اسدی نسب، حجت اله. (۱۳۹۳). **بررسی رابطه آموزش ضمن خدمت با تعهد سازمانی در شرکت بهره برداری نفت و گاز مارون اهواز**، دومین همایش ملی پژوهش های کاربردی در علوم مدیریت و حسابداری، تهران.

پورسردار. نوراله پورسردار، فیض اله، پناهنده، عباس، سنگری، علی اکبر و عبدی زرین، سهراب (۱۳۹۲). تأثیر خوش بینی (تفکر مثبت) بر سلامت روانی و رضایت از زندگی: یک مدل روان شناختی از بهزیستی. **مجله حکیم**، ۱۵(۱): ۳۲-۴۹.

تاج آبادی، رضا و شعبانی، سمیه. (۱۳۹۹). بررسی جایگاه امیرکبیر در مبارزه با انحرافات فرقه بابیت و بهائیت. **رهیافت فرهنگ دینی**، ۳(۹): ۱۹-۱۳.

ذوالفقاری، شادی و دلاور، علی و برجلی، احمد. (۱۳۹۷). **بررسی عوامل اجتماعی موثر بر وقوع طلاق به شیوه فراتحلیل**، هفتمین همایش علمی پژوهشی علوم تربیتی و روانشناسی، آسیب های اجتماعی و فرهنگی ایران، تهران.

زارع برزشی، سمین؛ ثمری، علی اکبر و رستگار، داود. (۱۳۹۳). **بررسی رابطه باورهای مذهبی با رضایت از زندگی و امید به زندگی معلولان جسمی حرکتی شهرستان مشهد**. دومین همایش ملی پژوهش و درمان در روانشناسی بالینی.

طهماسبی، سمیه، جعفری، الهام. (۱۳۹۵). **اثربخشی مثبت اندیشی بر افزایش عزت نفس و رضایت از زندگی**، دومین کنفرانس ملی و اولین کنفرانس بین المللی پژوهش‌های نوین در علوم انسانی. فرگوسن، ج؛ و تاکانه، ی. (۱۹۸۹). **تحلیل آماری در روان‌شناسی و علوم تربیتی**. ترجمه علی دلاور و سیامک نقش بندی. ۱۴۰۱. تهران: نشر ارسباران.

کریمی، ایرج و حاج علی اکبری، فیروزه. (۱۳۹۳). **شناسایی و رتبه بندی ابزارهای تامین مالی بانک در عرصه تجارت بین الملل با استفاده از روش های ahp-topsis ، مطالعه موردی: شعب ارزی بانک ملی ایران شهر تهران**، کنفرانس بین المللی مدیریت و مهندسی صنایع، تهران. کاویانی، محمد. (۱۳۹۲). **سبک زندگی اسلامی و ابزار سنجش آن**، چاپ سوم. قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

گلکاری، هادی و پورشافعی، سمیه. (۱۳۹۷). **نقش پیش‌بینی امید به زندگی در رضایت از زندگی زنان**، زنان شهر بیرجند، **مطالعات فرهنگی - اجتماعی خراسان**، ۱۳(۲): ۱۵۳-۱۵۷.

Abbasi H, Karimi B, Jafari D. (2017). The effectiveness of education based on acceptance and commitment on tolerance of failure and ineffective attitudes of mothers of students with mental disabilities. **Psychological Quarterly of Exceptional People**. 6 (429):81-108

Elliott, R., & Macdonald, J. (2021). Relational dialogue in emotion-focused therapy. **Journal of Clinical Psychology**, 77(2): 414-428.

Diener, E. D., Emmons, R. A., Larsen, R. J., & Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. **Journal of Personality Assessment**, 49(1): 71-75.

jafarizadeh F, hojati H. **The Effect of Qur'anic Stories on Preschoolers' Self-esteem During 2015-2016**. IJNR 2017; 12 (3): 1-6.

Farhush M, Radmard H, MirMuhammadian SM, Palangi Z. (2018). The mediational role of family endurance in the relation of islamic lifestyle to the satisfaction with life. **Journal of Lifestyle**. 3(2):79-97.

Kline, R. B. (2010). Promise and pitfalls of structural equation modeling in gifted research. In B. Thompson & R. F. Subotnik (Eds.) , **Methodologies for conducting research on giftedness**, 13(4): 147-169.

Miller, J. F., & Powers, M. J. (1988). **Development of an instrument to measure hope**. **Nursing Research**, 37(1): 6-10.

McLaurin-Jiang S, Hannon EA, Seashore C, Orr CJ, Ritter V, Flower KB. (2019). Recent trends in infant car seat tolerance screening failure within a large health care system, 2014-2018. **Hospital Pediatrics**. 9(10):813-7.

Uddin, Faheem, Irshad, Erum. (2022). Sufism, religiosity, life satisfaction, hope and optimism: a comparative study of the disciples and non-disciples, **international journal of psychological and behavioural research (ijpbr)**, 2(1): 314-319.

**study of hope and life satisfaction based on Islamic lifestyle among kindergarten teachers in Shiraz**

Quarterly Journal of Educational Leadership  
& Administration  
Islamic Azad University Garmsar Branch  
Vol.18, No 4, Winter 2024, No.70

**study of hope and life satisfaction based on Islamic lifestyle among kindergarten teachers in Shiraz**

**Zahra Ardebili<sup>1</sup>, Morteza Keshavarz<sup>2</sup>**

**Abstract:**

**Purpose:** The variables of life expectancy and life satisfaction are closely related to lifestyle. Life expectancy is a combination of multidimensional components that are cognitive and focused on the future. Therefore, the importance of examining this issue for kindergarten teachers who play an important role in shaping the personality of individuals in society is doubled. Therefore, The aim of this study is to explore the possible relationship between Islamic lifestyle, life satisfaction, and life expectancy.

**Method:** In line with this goal, a sample of 70 people from a population of 600 kindergarten teachers in Shiraz was used, and two relationships were estimated using statistical regression, including the effect of the Islamic lifestyle on life satisfaction and the effect of the Islamic lifestyle on life expectancy.

**Results:** According to the results, a linear relationship between the Islamic lifestyle variable and life satisfaction was confirmed, but a linear relationship between the Islamic lifestyle and life expectancy was not confirmed, but a nonlinear relationship between the Islamic lifestyle variable and life satisfaction and between the Islamic lifestyle and life expectancy was confirmed.

**Conclusion:** According to the results, it is suggested that the authorities increase their hope and satisfaction with life by organizing a training workshop on the topic of "Islamic lifestyle education" for premarital couples.

**Keywords:** Life expectancy, life satisfaction, Islamic lifestyle, Kindergarten teachers.

---

<sup>1</sup> - Psychology student, Department of Psychology, Arsanjan Branch, Islamic Azad University, Arsanjan, Iran.

<sup>2</sup> - Assistant Professor, Department of Islamic Studies, Arsanjan Branch, Islamic Azad University, Arsanjan, Iran.